

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scripturae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt Primvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

Sophisma Turriani.

Linteam illud significabat in enigmate Ecclesiam Catholicam, qua praeceptis & doctrina quatuor Euangelistarum ligatur, qua quidem quatuor Euangelia ab initijs suis legi consueuerunt, cum dicitur initium sancti Euangelij secundum Mattheum, Marcum, Lucam, & Ioannem, quod igitur tunc in enigmate illius lintei, beato Petro praecepit Dominus, postea sine vilo enigmate sanctis Apostolis praecepit, cum dixit, euntes docete omnes gentes. Linteam autem venit vsque ad Petrum, vt dicitur expresse in contextu, vnde efficitur, eam Ecclesiam, qua non venit per obedientiam vsque ad Petrum, in successoribus eius, non esse partem Ecclesiae, sic recitauit Antonius multis pratermissis, qua ita sunt connexa, vt necessario inducant, quod concluditur.

Solutio superioris sophismatis.

CAPVT PRIMVM.

HOC argumentum est Allegoricum. itaque videndum est, quatenus eiusmodi argumenta valere debeant. Libenter audio Hieronymum docentem allegorias esse, non ex legentis voluntate, sed ex scribentis auctoritate, intelligendas in 4. cap. ad Gal. Duo sunt igitur in Allegorijis spectanda, vnum, vt in scriptura fundamentum expressum habeat, alterum, vt simus contenti ea applicatione, quam nobis scriptura ipsa suppeditat, neque per remotas & alienas interpretationes vagemur. Cum autem Turrianius ea non obseruauerit, ideo nihil potest concludere, quamuis clamet, sua haec argumenta esse ἀποδεικτικά & veritatem astringere, quod vt planum fiat, iam nobis de hoc Petri viso differendum erit. Videamus deinceps, quomodo probet, vt pollicetur, hoc meum argumentum allegoricum esse, & non habere fundamentum expressum in scriptura, neque me contentum fuisse ea explicatione, quam scriptura ipsa suppeditat; vt si hoc, quod promittit, non praestet, sed potius contrarium, ipse potius verbis suis argumentum meum confirmet, & se verbis oris sui captum couincat. Sic enim subiungit: Primum omnium, cum Petrus ipse verbis quam apertissimis illud visum exposuerit, quænam est hæc vel inscitia, vel impudentia, Petro repudiato, nouam prorsus & alienam expositionem comminisci? Nam visum illud Petro cælitus oblatum, significauit gentes esse capaces Euangelicæ prædicationis, nec iam earum commercium esse fugiendum; sic enim ipse Dei spiritus exposuit, quemadmodum narrat Lucas. *Hæc tu Antoni: recitemus nunc, quæ ego scripsi*

scripsi pagina à te notata, vt si hoc, quod tu dicis, & verum est, significatum fuisse illo viso lintei pleni quadrupedibus & serpentibus, gentes scilicet esse capaces Euangelicae praedicationis, in eo, quod ego dixi significatum esse, necessario contineatur, tu planè cecus sis, cui visus sum Petro repudiato, vt tu ais, nouam prorsus & alienam expositionem comminisci. Sic igitur scripsi: Quod ergo vidit Princeps Apostolorum linteam magnum submissum de caelo in terram quatuor inijs, & in eo omnia quadrupedia & serpentina, & volatilia cali, significabat esse in Ecclesia Catholica, quae vna est & ingens, homines ex omnibus gentibus, ex omni superstitione falsi cultus, & ex multiplici varietate ingeniorum & consuetudinā ad fidem Christi, qui de caelo descendit, vt hanc Ecclesiā adificaret, conuersos, & superadificatos super fundamentum Apostolorum & Prophetarum. Qui dixit linteam illud magnum, in quo erant quadrupedia & serpentina terra, significasse esse in Ecclesia Catholica homines ex omnibus gentibus conuersos ad fidem, quod iam factū esse cernimus, an non simul dixit gentes esse Euangelicae praedicationis capaces, quod tu dicis significatum fuisse? alioqui quomodo ad fidem Christi conuerti poterāt, nisi euangelicae praedicationis capaces, vt more tuo loquamur, facta essent? immò vide quid paulo post pagina 35. scripserim. quod tu crasis tenebris inuolutus non vidisti: postquam enim, aiebam, vidit Petrus linteam illud magnum, & in eo omnia quadrupedia & serpentina terra, & volatilia cali, ingressus ad Cornelium gentilem, vos inquit scitis, quomodo abominatum sit viro Iudaeo, cōiungi aut accedere ad alienigenam, sed mihi ostendit Deus, neminem communem aut immundum dicere hominem; propter quod sine dubitatione veni accersitus; an non audis hic, quod tu ais, significasse illud linteam, gentes esse capaces Euangelicae praedicationis? immò vide adhuc quae statim adiunxi, ergo illa omnia quadrupedia & reptilia, & volatilia, quae spiritus Dei mactare iubebat, homines esse intellexit Petrus exuendos per Euangelium moribus ferinis, & cultu gentili, quod est genus quoddam mactandi, quod ipse Petrus in Cornelio & familia eius fecit. Potuine dicere apertius, significatum esse illo viso, gentes esse capaces Euangelicae praedicationis? Quid igitur est quod ais, Petro repudiato me nouam prorsus & alienam expositionem comminisci? nam visum illud, inquis, Petro calitus oblatum, significauit gentes esse capaces Euangelicae praedicationis, at cur non addebas, nihil aliud praeterea illo viso significatum esse? aut si additum esse voluisti, cur non probasti? Quis non intelligat, nisi stipes, aut truncus sit, dissimulare te, & tergiversari, ne confitearis, quod statim subiunxi in eadem pagina 35. quod à te erat refellendum, si poteras; sic enim aiebam: Quod si beatus Petrus in illis omnibus animalibus, varij generis, quae in linteo erant, homines diuersarum gentium sibi ostensos per spiritum Dei teste scriptura intellexit, consequens necessarium est, vt cum dicit, illud plenum linteam illis omnibus quadrupedibus & bestijs vsque ad se venisse, cur-

Antonij
mēdacium
conuictum.

Quid Anto-
nius dissi-
mulauit, quae
refellere nō
potuit.

has gentes, quae gladio verbi Dei mactanda erant, & Domino tanquam victi-
 ma viuentes offerenda, vsque ad se in visione spiritali venire dixerit, ita vi-
 qua non venirent ad se in illo linteo, typo Ecclesiae Catholicae, non pertinerent
 mystice ad linteum magnum, id est, ad Ecclesiam Catholicam, hoc erat à te re-
 fellendum, quod necessarium consequi dicebam; praesertim cum vrgerem subiun-
 gens, iam ne vides Andrea & Lyssica Academia vim connexi? & quemadmo-
 dum, si antecedentia concedas, quae nullo modo negare potes, nisi vocem S. spiri-
 tus neges, consequentia concedere cogaris? adieci deinde, iam verò, quid sit, gen-
 tes omnes, quae ad linteum illud magnum mystice pertineant, vsque ad Petrum
 venire oportere, nemo est qui non intelligat. Nihil enim aliud accipi potest, quàm
 debere esse omnes subditos Petro, scilicet in successoribus Petri, qui sunt Pontifices
 Romani, quibus qui obediunt, etsi corpore absentes sint, per spiritum obedientiae vs-
 que ad Petrum veniunt. Sed audiamus quàm fortiter & firmè hoc Antonius re-
 fellat. Sic enim ait irridens, audiamus enim mirificam interpretationem,
 linteum venit vsque ad Petrum, id est, ex Commentario Turria-
 nico, omnes debent esse subditi Petro, & Pontificibus Romanis
 eius successoribus, quod certè est merè ἀδολεσχέιν, aut eo etiam ali-
 quid peius. Sic confutauit Antonius interpretationem meam, affirmans sic me
 interpretari, nugari esse, quod Graecè dixit, ne intelligeretur nisi ab ijs qui Grae-
 cè sciunt, & ijs quidem non omnibus, quia non omnes sciunt, hoc verbum plura
 significare, significat enim τὸ φλοαρῶ ὡς τὸ ελοπῆθλω ἐν τῷ ἀδολεσχέιν: τὸ
 φιλοσοφῶ, ὡς ὁ δοῦλος Γε ἠδολέσχει ἐν τοῖς δικαίωμασι σου: τὸ πέρω, ὡς ἡ-
 ἴδω δὲ ἰακῶβ ἀδολεσχέιν εἰς τὸ πωδῖον: τὸ ὀλιγοψυχῶ, ὡς τὸ ἠδολέσχει τὸ
 πτωχῶ με. Notauit huius verbi significationes Photius Constantinopolitanus in
 lexico suo, vi studij & diligentiae laudè auctori suo reddamus: probemus nos nunc
 sic interpretari, non esse ἀδολεσχέιν, id est, nugari, sed esse ἀδολεσχέιν, id est,
 philosophari. Si te Antoni interrogem, utrū putes significatum esse illo viso, id
 quod illis duntaxat temporibus Apostolorum fieri debebat, an etiam quod in fu-
 turo, post eorum ab hac vita recessum? quis dubitat, quin responsurus sis, nisi ex-
 cors es, significatum esse, quod etiam in futuro fieri oportebat; igitur sicut illa
 varia animalia & bestias & volucres, quae in linteo illo erant, vsque ad se Pe-
 trus venire vidit, sic etiam in futuro vsque ad se venire vidit. Ecquid aliud
 sunt Giapponenses & Peruani & aliae similes Indorum gentes, quae ad fi-
 dem Ecclesiae Romanae, quae per vniuersas mundi regiones praedicatur, & te-
 netur, hac nostra tempestate veniunt, quam quadrupedia illa & serpentina
 terra: quae Lucas scripsit in illo linteo visa esse vsque ad Petrum venire? Ve-
 niunt enim per obedientiam Petri, super quem secundum Euangelium, vi libro
 superiore demonstratum est, edificata est Ecclesia, per obedientiam dico Petri in
 successore

Quomodo
 testimonio
 scripturae S.
 B. Petrus om-
 nes, qui
 in Ecclesia
 esse vellēt,
 ad se p. obe-
 dientiam ve-
 nire oportere decla-
 rauit.

Multiplex
 significatio
 verbi ἀδολε-
 σχέιν in scri-
 pturis, à
 Photio ob-
 seruata.

Quomodo
 hodie vsq;
 ad Petrum
 veniunt illa
 varia ani-
 malia, quae
 in illo lin-
 teo, quod
 Petrus vidit,
 contine-
 bantur

successore

successore eius Episcopo Romano. Petrus enim & successores eius, vt libro superiore docui, vnū sunt quacungq; enim, vt Princeps Philosophorū in 5. prima Philosophia tradit, non differunt inter se, quatenus non differunt, vnū sunt, Pontifices autem, nec vt Pontifices à Petro, nec inter se differunt: vna enim & eadem ratio est charismatis Pontificalis, aut si non est hoc, venire etiā hoc tempore vsq; ad Petrum linteum illud, & illa in eo varij generis animalia, interpretare tu, si potes, quid erit, quomodo vsq; ad Petrū veniunt hodie, si nullus locus eius est in terris? Sed videamus quam ridiculè & futiliter hanc interpretationem refellat

» Antonius, cūm enim, inquit, illa animalia inclusa linteo significarint,
 » non iam collectam Christianorum ecclesiam, sed eos solos, quibus
 » nondum Euangelij veritas illuxerat, & vt inquit Basilij cap. 14.
 » in Esa. qui variegatis peccatorum maculis aspersi, conciliandi erāt
 » fidei nostræ, consequetur, (siquidem vis hanc visionem Romano
 » Pontifici accommodare) non esse eius munus imperium exercere
 » in Christianos, sed potius Euangelium prædicare Turcis, & id ge-
 » nus infidelibus, eosque cum assiduis concionibus, tum vitæ sancti-
 » monia ad Christianam religionem adducere, idq; non per aliquos
 » emissarios, ne tu mihi Iesuitas forte commemores, sed per seipsum
 » præstare debere, quia linteum venit vsque ad Petrum. Hac Antonius,
 » quæ falsa, absurda et repugnantiss sunt plena, ac primū quidē, quod ais animalia
 » illa in linteo inclusa, eos solos significasse, quibus nondum Euangelij veritas illu-
 » xerat, si ita est, igitur qui iam à vita ferina & venenata ad vitam euangelicam
 » traducti sunt, & in Ecclesia Catholica habitant, nō pertinent ad Petri visionem,
 » nec ad illud linteum. Quod si non pertinent ad illam Petri visionem, id est, ad il-
 » lud linteum, illa animalia, nec ad Petri clauas pertinent. Augustinus tuus &
 » idem noster dicit hoc; ne mihi fidem deroges. sic enim ait de eo, qui ad heresim
 » declinat, in libro serm. hom. 45. Tomo 10. Si autem ad visionem non pertinet, nec
 » ad clauas, quæ sibi data sunt, pertinebit. Disce igitur Antoni, linteum illud, & il-
 » la animalia Ecclesiam ex illis congregandam, & ex eisdem postea mutata vita
 » congregatam, vt consentaneum erat, significasse. Quæram enim ex te Antoni,
 » quomodo illud apud Esaiam cap. 11. interpretaris, habitabit lupus cum agno, &
 » pardus cum bēdo accubabit, vitulus & leo & ouis simul morabuntur, vitulus &
 » vrsus pascentur simul; & leo quasi bos comedet paleas, quomodo inquam inter-
 » pretaris, si illa animalia non iam collectam, vt tu ais, Christianorum Ecclesiam,
 » sed eos solos, quibus nondum Euangelij veritas illuxerat, significarint? an di-
 » cturus es, nō pertinere hac animalia in Prophetia Esaiæ ad illam Petri visionem?
 » aut dices non pertinere hanc prophetiam ad Ecclesiam iam ex huiusmodi ani-
 » malibus congregatam? immò cum tu confitearis, idq; mihi obijcias, dicere Augu-
 » stinum

Quomodo
 sibi Anto-
 nius repu-
 gnet.

finum hanc visionem ad vniuersam ecclesiam pertinere, ipse enim ait in homi-
 lia quam paulo antea dixi, vas illud, lintheum dicit, Ecclesiam significare, quo-
 modo ais nunc tecum pugnans, animalia illa in lintheo inclusa, solos eos signifi-
 casse, quibus nondum Euangelij veritas illuxerat? aut quomodo in Ecclesia esse
 possunt, qui nondum lucem veritatis aspexerunt? restat igitur vt animalia illa,
 non solum Ecclesiam ex eis congregandam, sed ex eisdem iam congregatam se-
 cundum scripturas significarint. Illud praterea falsum est & absouum, quod ais,
 si hanc visionem Pontifici Romano accommodare velim, & ex ea argumentari,
 sequi, vt munus Pontificis sit, non praesse Ecclesiae, quod tu inuidiose & falso in-
 terpretaris, exercere imperium in Christianos; sed predicare Euangelium Tur-
 cis & id genus infidelibus, idq; non per aliquos emissarios, sed per seipsum, quia
 lintheum venit vsq; ad Petrum. Ego sic visionem illam Romano Pontifici accom-
 modauit, vt quia lintheum Ecclesiam, vt testis tuus & noster Augustinus ait, signi-
 ficat, venire lintheum vsque ad Petrum, su venire omnes, qui ad Ecclesiam per-
 tinent, vsq; ad Petrum, ita vt qui non veniant vsq; ad Petrum, per connexionem
 vnius spiritus fidei & obedientia vnius capitis, non pertineant ad Ecclesiam, nec
 ad clauas Petro datas. Vt iam venire Ecclesiam vsque ad Petrum, quod in illo
 lintheo varijs animantibus referto, tanquam in typo ostensum Petro est, nihil
 aliud sit, quam Ecclesiam Catholicam, cum singulis partibus suis, edificatam esse
 super Petrum secundum Euangelium, quod libro superiore satis, vt opinor, ex-
 plicatum & probatum est. Quare cum edificatio Ecclesiae, quae de calo descen-
 dit, iuxta Apocalypsim beati Ioannis, ad instar illius linthei de calo demissi, vsque
 ad fundamentum, quod est Petrus, veniat, Ecclesia edificatio, quae vsq; ad hoc
 fundamentum, q; Christus posuit, non venit, non est edificatio ecclesiae, sed adifica-
 tio synagoga satanae, neq; edificatio Ecclesiae niti potest in fundamento virtutis
 propria, quod est Christus, si non nititur in fundamento, cum quo Christus vir-
 tutem suam comunicauit, quod est Petrus. videamus iam quale sit, quod consequi
 ais ex hac mea accommodatione visionis ad Pontificem, scilicet vt sit munus Pon-
 tificis, non praesse ecclesiae vniuersae, sed predicare Turcis & id genus infidelibus,
 idq; non per alios, quos tu vocas emissarios, verbo te digno, sed per seipsum; ita
 vero hoc consequi dicis, quasi prius probaueris Petrum non praesuisse Ecclesiae,
 non predicasse Euangelium, nisi infidelibus, non predicasse vnquam per alios a se
 missos, sed semper & vbiq; per seipsum. Viderint qui te audiendum putant, an
 haec probare possis, an non predicabat absens per literas, cum ad fideles Ponti, Ga-
 laticae, Asiae, & Bithyniae & eorum Episcopos scribebat? an non pertinebant illorum
 Ecclesia ad lintheum illud plenum varijs animantibus quod vsq; ad Petrum ve-
 nit? aut nondum illis Euangelij veritas illuxerat, cum beatus Petrus S. Sixtum
 discipulum, primum Episcopum Rhemensis ad illos populos & gentem illam

Quo teste
 Augustino,
 quem Anto-
 nius citauit,
 venire lin-
 theum vsque
 ad Petrum, sit
 venire om-
 nes, qui ad
 Ecclesiam
 pertinent,
 vsque ad
 Petrum.

Quo adifi-
 catio Eccle-
 siae, quae vsq;
 ad funda-
 mentum vir-
 tutis a Chri-
 sto comuni-
 cata, quod
 est Petrus,
 non venit, non
 est adifica-
 tio Ecclesiae,
 sed synago-
 ga satanae.

Quo Petrus
 etiam per a-
 lios pdica-
 uerit, quos
 putido ver-
 bo vocat
 Antonius
 emissarios.

misit? & S. Eustachium item discipulum suum primū Episcopum Treuerensem
 et successorem eius, S. Maternum & S. Dionysū Parisios ad predicandū & alios
 ad alias prouincias & gentes destinauit? predicauit ne per se, an per emissarios?
 libenter enim ytor verbo, quo delectaris. Vide etiam quid Clemens in epistola ad
 Iacobum fratrem Domini scribat de predicatione Euangelij, quam per emissarios
 facere cogitabat. Vos autem inquit per vestras dioeceses Episcopos sacrate
 & mitite, quia nos ad alias partes, quod idem Petrus iussit, agere curabimus,
 aliquos verò ad Gallias Hispaniasq; mittemus. & quosdam ad Germaniam &
 Italiam atq; ad reliquas gentes dirigere cupimus. Haecenus de emissarijs, per
 quos Romani Pontifices exemplo beati Petri, & Pontificum Apostolicorū Eu-
 angelium gentibus predicare consueuerunt. Habetis vos S. Bonifacium aposto-
 lum Germaniae, quem quatuor Pontifices Romani ordine succedentes, duo Gre-
 gorij secundus & tertius, Zacharias & Stephanus ad predicandū Euangelium
 Germanis miserunt, & 36. annis, vt idem in epistola ad Stephanum testatur, in
 Germania detinuerunt. Nisi Romani Pontifices per hunc emissarium fidem vo-
 bis tradidissent & predicassent, hodie Christiani saltem nō essetis. An peccauerūt
 Pontifices, aut à ratione muneris sui rectē fungendi & administrandi deslexe-
 runt, quia non sunt ipsi ad gentes Germanorum profecti, relicta ecclesia Roma-
 na imperij Romani & totius Christianitatis principe; hanc enim beatus Petrus
 suo & beati coapostoli sui Pauli sanguine dedicatam sedem Pontificibus, mat-
 Dei delectam & assignatam reliquit, vnde facilius, commodius & celebrius,
 quam vnde libet aliunde cuncto orbi prospicerent, & ad omnes mundi ecclesias
 legationes, monita, praecepta, leges, edicta, decreta mitterent? an parte vlla Ca-
 tholica doctrina Germania fraudata est, quia non Pontificem per seipsum pra-
 dicantem, sed per emissarium audiuit? aut fidem Catholicam Ecclesia Romana
 eis traditam nō deseruisset? aut certè serius, si nō Bonifacius natione Anglus, qui
 etiam V. V. Infredus appellatus est, sed Romanus Pontifex Euangelium eis attu-
 lisset, & per seipsum predicasset? imò verò multo cupidius deseruisset & acrim-
 quis enim ignorat, quanto odio in Pontificem Martinus Lutherus suis menda-
 cijs & calumnijs sathanicis Germaniam inflammauerit? iam, quis Catholicus
 ignorat, quos Pontifex Romanus exemplo beati Petri, ad quascunq; gentes &
 Ecclesias Episcopos mittit, vice Petri eos esse? Sic enim Zacharias Pontifex ad
 Bonifaciū scripsit Germaniae, velis, nolis, Apostolū & primū Magistrum, Chri-
 sti Iesu Domini mei et saluatoris nostri, licet peccator potentia deprecor, vt Do-
 mino meo beato Apostolorum principe intercedete, cuius tu vicem agis, inter se-
 roces & indomitas gentes, ipse te sua pietate custodiat, &c. Omnes itaque Epi-
 scopi sunt vicarij B. Petri, sicut Pōtifex Romanus successor Petri, vicarius Chri-
 sti. Eidem igitur beati Petri vos deruistis.

Quomodo
 nisi Pontifi-
 ces Romani
 per Bonifa-
 cium Apo-
 stolum Ger-
 maniae, fidē
 Germanis
 predicassēt,
 hodie ne
 Christiani
 quidem es-
 sent.